

Justis- og
beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2022

Kommisjonen for Gjenopptakelse

6. januar 2022

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Utfordringer, muligheter og prioriteringer	3
3.	Mål, styringsparametre og oppdrag for 2022	3
4.	Styring og kontroll i Gjenopptakelseskommisjonen.....	4
4.1	Internkontroll	4
4.2	Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet.....	5
5.	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen	5
6.	Styringsdialog og rapportering i 2022	6
6.1	Styringsdialog 2022.....	6
6.2	Årsrapport.....	6
7.	Budsjettrammen og fullmakter for 2022	7
7.1	Budsjettrammen.....	7
7.2	Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet.....	7

1. Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2021–2022) fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) fra Finansdepartementet og Innst. 6 (2021–2022).

Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak 15. desember 2021 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2022, jf. økonomireglementet § 7 og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

Justis- og beredskapsdepartementet har fastsatt følgende overordnede sektormål for justis- og beredskapssektoren:

- Rettssikkerhet
- Trygghet i samfunnet
- Godt og tilgjengelig lovverk
- Kontrollert og bærekraftig innvandring
- Lav kriminalitet
- Godt forvaltede polarområder

Tildelingsbrevet for 2022 er utarbeidet med utgangspunkt i ovennevnte mål og de hovedutfordringene som er særlig relevante for Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Gjenopptakelseskommisjonen).

Gjenopptakelseskommisjonen skal særlig bidra til å nå følgende sektormål:

- Rettssikkerhet

Det som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Gjenopptakelseskommisjonen i 2022.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen for Gjenopptakelseskommisjonen samt øvrig gjeldende regelverk og instruks.

Departementet gjør for øvrig oppmerksom på at Gjenopptakelseskommisjonen har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik knyttet til Gjenopptakelseskommisjonens oppgaver, og fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.2 i bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. utfordringer, muligheter og prioriteringer

I de senere årene har Gjenopptakelseskommissjonen hatt flere krevende saker til behandling, noe som har krevd store ressurser og saksbehandlingstiden har økt. Bevilgningen til Gjenopptakelseskommissjonen er økt med 1,4 mill. kroner i 2022 som en permanent bevilgningsøkning. Dette skal bidra til at saker behandles innen rimelig tid, og rettssikkerheten til den enkelte som får sin sak behandlet av kommissjonen blir ivaretatt.

Meld. St. 14 (2020–2021) Perspektivmeldingen 2021 understreker at offentlige tjenester må effektiviseres og utvikles i takt med at samfunnet endrer seg. Petroleumsnæringen vil framover miste mye av betydningen som vekstmotor i norsk økonomi. Samtidig står vi overfor betydelig utgiftsøkning til pensjon og eldreomsorg. Handlingsrommet i statsbudsjettet vil derfor bli trangere. Teknologisk utvikling i høyt tempo gir samtidig nye muligheter for å jobbe smartere, forebygge kostnadsdrivende hendelser og effektivisere offentlige tjenester.

3. Mål, styringsparametre og oppdrag for 2022

Gjenopptakelseskommissjonen skal ta stilling til om en domfelt med rettskraftig dom skal få ny behandling av saken i retten. Muligheten for gjenåpning er viktig for å ivareta rettssikkerheten til det enkelte individ.

Gjenopptakelseskommissjonen bidrar til å oppfylle departementets overordnede mål om rettssikkerhet ved å sørge for at deres avgjørelser er materielt riktige og ved at sakene behandles effektivt og grundig uten unødig opphold behandles effektivt og grundig. Kommisjonen skal sørge for åpenhet ved at vedtakene legges ut i anonymisert form på Lovdata, og at korte resymeer av avgjørelser i gjenåpnede saker legges ut i anonymisert form på kommisjonens hjemmeside.

Gjenopptakelseskommissjonen bidrar til å øke innbyggernes rettssikkerhet, ikke bare ved at gjenåpningsinstituttet har en viktig rettssikkerhetsmessig funksjon i seg selv, men også ved at kommisjonens avgjørelser kan gi grunnlag for å endre praksis til det bedre på et tidligere stadium i straffesakskjeden.

Gjenopptakelseskommissjonen skal i sin rapportering til departementet redegjøre for antatt effekt av virksomhetens aktiviteter og resultater for å nå det overordnede målet om rettssikkerhet. Gjenopptakelseskommissjonen fastsetter egne resultatkrav.

Gjenopptakelseskommissjonen skal i 2. tertialrapport rapportere på avvik. Ved eventuelle resultatavvik skal Gjenopptakelseskommissjonen beskrive og vurdere årsak til avvik, risiko og prognose ved årsslutt samt eventuelle tiltak som skal iverksettes for å lukke avviket.

4. Styring og kontroll i Gjenopptakelseskommissjonen

4.1 Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i økonomireglementet § 14 og utdypet i hovedinstruksen til Gjenopptakelseskommissjonen. For å nå

Gjenopptakelseskommissjonen mål i møte med fremtidige utfordringer, er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. God internkontroll kan sikre at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

De statlige regnskapsstandardene (SRS) gjøres obligatorisk for alle statlige virksomheter med en innføringsperiode på fem år fra 2022, jf. nærmere omtale i [rundskriv R-114](#) av 31. august 2021 fra Finansdepartementet. Gjenopptakelseskommissjonen skal fastsette tidspunktet for overgang til SRS i samråd med departementet.

Som nevnt i kapittel 2, må statlige virksomheter fremover forvente strammere budsjetter. Det vil medføre krevende prioriteringer også for justissektorens virksomheter. Langsiktig planlegging, systematisk kunnskapsarbeid og god balanse mellom drift og utvikling vil bli enda viktigere fremover. Gjenopptakelseskommissjonen skal arbeide kontinuerlig for å effektivisere oppgaveløsningen, med særlig fokus på digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester.

Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget	
OPPDRAG 1	Gjenopptakelseskommissjonen skal, i forkant av årsrapporteringen, gjøre en overordnet, strategisk vurdering av hovedutfordringer og mulighetsrom knyttet til samfunnsoppdraget i et femårs-perspektiv. Vurderingen bør ta utgangspunkt i generelle utviklingstrekk i samfunnet (sikkerhetspolitisk utvikling, klimaendringer, demografisk utvikling, teknologisk utvikling mv.) som kan påvirke virksomhetens måloppnåelse negativt eller positivt på lengre sikt. Vurderingen skal danne grunnlag for årsrapportens kapittel 5.
Rapportering:	Det kreves ikke at selve vurderingene skal sendes departementet, men resultatet av vurderingen skal utgjøre et grunnlag for kapittel fem i

	årsrapporten. Dette skal gi departementet viktig informasjon i den mer langsiktige sektorstyringen.
--	---

Beskrivelse:

Dette oppdraget er begrunnet i at JD ønsker å styrke arbeidet med den langsiktige utviklingen og styringen i justissektoren.

4.2 Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Merknader fra Riksrevisjonen og uttalelser fra Sivilombudet skal ha høy prioritet. Gjenopptakelseskommisjonen skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på. Oppfølgingsplanen vil være tema i styringsdialogen og skal omtales i årsrapporten.

5. Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

Konsulentbruk i staten

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Gjenopptakelseskommisjonen arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Gjenopptakelseskommisjonen skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Øke antallet lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Gjenopptakelseskommisjonen skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I årsrapporten for 2022 skal Gjenopptakelseskommisjonen rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

6. Styringsdialog og rapportering i 2022

6.1 Styringsdialog 2022

Etatsstyringsmøte med Gjenopptakelseskommisjonen er fastsatt til:

Beskrivelse	Dato
Etatsstyringsmøte årsrapport 2021	Onsdag 3. mars kl. 09.30 – 11.00

6.2 Årsrapport

Styringsdialogen mellom Gjenopptakelseskommisjonen og JD er innrettet etter risiko- og vesentlighet. Risikoperspektivet skal også integreres i virksomhetens rapportering.

Gjenopptakelseskommisjonens årsrapport for 2022 utgjør en del av grunnlaget for Justis- og beredskapsdepartementets rapportering til Stortinget om oppnådde resultater for budsjettåret 2022.

Årsrapporten skal oversendes departementet innen 15. februar 2023 og skal følge kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.6.1. Det vises for øvrig til DFØs veileder for årsrapportering på DFØs nettsider [Årsrapport - DFØ \(dfo.no\)](https://dfo.no)

Oversikt over rapporteringer:

Rapportering	Tidspunkt/frist
Rapportering til statsregnskapet	31. januar
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 1. halvår 2022 (revidert nasjonalbudsjett)	15. februar*
Årsrapport for 2021 med årsregnskap	15. februar
Etatsstyringsmøte årsrapport 2021	3. mars
Innspill til rammefordelingsforslaget 2023	April/mai**
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer i 2. halvår 2022 (nysaldering)	15. september*
2. tertial rapport 2022	30. september
Innspill fra virksomhetene satsningsforslag og budsjettiltak 2024	Ultimo oktober**

* Tar forbehold om endringer.

** Dato sendes ut i egen bestilling.

7. Budsjettrammen og fullmakter for 2022

7.1 Budsjettrammen

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 15. desember 2021 stilles følgende midler til disposisjon for Gjenopptakelseskommisjonen i 2021:

Kap. 468		(i 1 000 kroner)
Post 01	Driftsutgifter	19 485
Sum kap. 468		19 485

Det er gjort følgende endringer:

- Bevilgningen er økt med 1,4 mill. kroner for å øke kapasiteten i kommisjonen.
- Bevilgningen er redusert med 27 000 kroner, reduksjon av reisekostnader.
- Bevilgningen er økt med 180 000 kroner til ny pensjonsmodell.

Tildeling over andre budsjettkapitler

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 01 Driftsutgifter

Departementet tildeler Gjenopptakelseskommisjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter til vitner som møter eller på annen måte gir forklaring til Gjenopptakelseskommisjonen. Videre har Gjenopptakelseskommisjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter knyttet til nødvendige blodprøver og DNA-tester i kommisjonens arbeid. Bevilgningen på posten er på til sammen 275 251 000 kroner. Gjenopptakelseskommisjonen er blant aktørene som regnskapsfører på denne posten og kan regnskapsføre inntil 50 000 kroner på posten i 2022.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m., post 01 Driftsutgifter

Departementet tildeler Gjenopptakelseskommisjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter på kap. 466, post 01 knyttet til salær og reise- og kostgodtgjørelse til forsvarere, bistandsadvokater, tolker og sakkyndige oppnevnt av Gjenopptakelseskommisjonen. Bevilgningen på posten er på til sammen 1 255 953 000 kroner. Gjenopptakelseskommisjonen er blant aktørene som regnskapsfører på denne posten og kan regnskapsføre inntil 3 000 000 kroner på posten i 2022.

7.2 Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet inneholder en del fullmakter for Kongen til å gjøre unntak fra eller utfylle bevilgningsreglementets bestemmelser. I rundskriv R-110 gir Finansdepartementet departementene fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg blir det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til

departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker. Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene skal brukes.

Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid der bl.a. bruk av unntaksbestemmelser i bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt.

Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i bevilgningsreglementet.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at alle utgifter og inntekter føres brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med dette gis Gjenopptakelseskommisjonen fullmakt til nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftninger som er ledd i en rutinemessig fornyelse av utstyr. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-102](#)) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-101](#)). Føringsen må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på fem prosent ikke overskrides.

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret (§6, 2. ledd)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Med dette gis imidlertid Gjenopptakelseskommisjonen fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, og med de begrensninger som følger i teksten under:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.

- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til tilsvarende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at bestemmelsene bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret.

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 13. januar 2017, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved lokalanskaffelser.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter (§ 11, 4. ledd, nr. 1.

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride utgiftsbevilgninger. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 1 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.

Gjenopptakelseskommissjonen gis fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter på følgende vilkår:

- a) Postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter kan overskrides med inntil 2 prosent av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter. De aktuelle utgifts- og inntektspostene må høre under utgifts- og inntektskapitler som gjelder samme virksomhet.
- b) Merinntekt og merutgift må beregnes i forhold til den samlede bevilgningen på hver av postene. Overskridelsen må minimum dekkes av merinntekter som rapporteres til bevilgningsregnskapet i samme budsjettår.
- c) Merinntekten må være et resultat av økt aktivitet i forhold til budsjettforutsetningene for vedkommende år.

- d) Den inntektsbringende aktiviteten må ligge innenfor det som er Gjenopptakelseskommisjonens mål, oppgaver og rammevilkår.
- e) Den inntektsfinansierte aktiviteten må ikke binde opp et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av utgiftsbevilgningen dersom merinntektene faller bort.

Departementene kan for det enkelte budsjettår søke Finansdepartementet om spesielle fullmakter for enkelte driftsbevilgninger under postene 01 og 21 til å overskride utover 2 prosent av bevilgningen under de aktuelle postene mot tilsvarende merinntekt. Eventuell anmodning om dette fra Gjenopptakelseskommisjonen rettes til Justis- og beredskapsdepartementet.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel (§ 11, 4. ledd, nr. 2)

Det følger av hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 2 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Gjenopptakelseskommisjonen gis fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter kan tas med ved beregningen av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride en utgiftsbevilgning. Etter bevilgningsreglementets § 11 fjerde ledd nr. 3 gis det adgang til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer. Som en prøveordning har Stortinget for perioden 2021–2022 utvidet innsparingsperioden til fem år. Finansdepartementet har fastsatt nærmere retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål. Det vises til rundskriv R-110 punkt 2.6.

Gjenopptakelseskommissjonen må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til JD om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin.

Det er imidlertid gitt et unntak ved at inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgningen under post 01 og post 21 kan overføres til neste budsjettår.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet.

Gjenopptakelseskommissjonen sender søknad til JD i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av Gjenopptakelseskommissjonen før departementet gir beskjed om det gjennom tillegg til tildelingsbrev.